

Achteruitgang waterkwaliteit gevolg van falend mestbeleid (1.10.10)

De Vlaamse Milieumaatschappij publiceerde op 30 september de gegevens over de waterkwaliteit in het MAP-meetnet. In plaats van de beloofde verbetering van de waterkwaliteit, stellen we vast dat er in de winter 2009-2010 een gevoelige stap achteruit werd gezet. Bond Beter Leefmilieu wijt de achteruitgang aan het (gebrek aan) beleid door de Vlaamse overheid. Linn Dumez, beleidsmedewerker Landbouw bij Bond Beter Leefmilieu (BBL) zegt hierover “De toenmalige minister van Leefmilieu heeft in 2009 de boetes voor de zwaarste overtreders van het mestdecreet voor 2007 en 2008 kwijtgescholden. Sindsdien zijn geen sancties meer voorzien. Dit heeft de motivatie bij de landbouwers ondermijnd. Dat is jammer, want na de invoering van het mestdecreet in 2007 waren we op de goede weg”. Aldus een persbericht van de BBL.

Boetes kwijtgescholden

Voor het eerst sinds de winter van 2002-2003 gaat de waterkwaliteit in het MAP-meetnet terug gevoelig achteruit. Nochtans was de evolutie, na het invoeren van het nieuw mestdecreet op 1 januari 2007 bemoedigend. Twee winters na elkaar tekenden we een gevoelige verbetering van de waterkwaliteit op. Landbouwers namen het mestdecreet ernstig en de landbouworganisaties stimuleerden hun leden om beter te doen. Het aantal overschrijdingen van de nitraatnorm daalde in twee jaar tijd van 42 naar 26 %. Ruim onvoldoende om de doelstellingen te halen, maar een stevige stap in de goede richting.

In de winter van 2009-2010 liep het echter grondig mis. Bijna de helft van de geboekte winst ging weer verloren.

Bond Beter Leefmilieu waarschuwde eerder al dat het gebrek aan handhaving een gevaar kan betekenen voor de waterkwaliteit. De boetes voor een te hoog nitraatgehalte in de bodem voor de periode 2007 en 2008 werden immers in 2009 kwijtgescholden. Sindsdien bestaat er zelfs geen strafmaat meer.

Te veel mest

Het fundamentele probleem blijft echter het te grote mestoverschot. Volgens het mestdecreet zou de mestverwerking dit moeten oplossen. Maar in praktijk bleek begin september 2010 nogmaals dat er op het einde van het seizoen nog heel wat mest in de kelders aanwezig was. Minister Schauvliege gaf de landbouwers toen de toestemming om de overtollige mest op de akkers uit te rijden, wat een verdere aanslag vormt op de waterkwaliteit. Ze ging hiermee in tegen het landbouwkundig advies van de Mestbank. Zolang dat fundamenteel probleem niet opgelost is, zal de druk op de waterkwaliteit te groot blijven.

Het falen van het mestbeleid is niet enkel slecht nieuws voor waterkwaliteit en leefmilieu. Vlaanderen is volop in overleg met Europa voor de uitwerking van een nieuw mestactieprogramma. De nieuwe cijfers geven de geloofwaardigheid van het Vlaamse beleid een ferme knauw. De waterkwaliteit in Vlaanderen is nog altijd een van de slechtste in Europa. Wil Vlaanderen de doelstellingen inzake waterkwaliteit halen, ook in landbouwgebied, dan zal het nieuwe mestactieprogramma strengere normen en een striktere handhaving moeten bevatten.

.